

ترجمه حاشیه تهذیب المنطق

مؤلف: ملا عبدالله بن شهاب الدین حسین یزدی

(م ۹۸۱ ق)

مترجم: محمد بن محمود حسینی شهرستانی

(قرن ۱۰)

مصحح و محشی:

حجة الاسلام والمسلمین علی قنبریان

ایمان نیکجه فراهانی

از دانش آموختگان حوزه علمیه شیخ عبدالحسین تهرانی (ره)

سرشناسه: ملا عبدالله بن حسین یزدی، -۹۸۱ق.
عنوان و نام پدیدآور: ترجمه حاشیه تهذیب المنطق
مشخصات نشر: تهران، صبا، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲۳۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۴۸-۴۷-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
یادداشت: کتابنامه.
شناسه افزوده: حسینی شهرستانی، محمد بن محمود، مترجم.
شناسه افزوده: قنبریان، علی، ۱۳۶۰-، مصحح.
شناسه افزوده: نیکجه فراهانی، ایمان، ۱۳۷۵-، مصحح
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۱۶۶۴۳

نام کتاب: ترجمه حاشیه تهذیب المنطق

مؤلف: ملاعبدالله بن شهاب الدین حسین یزدی

مترجم: محمد بن محمود حسینی شهرستانی

مصحح و محشی: علی قنبریان و ایمان نیکجه فراهانی

ناشر: صبا

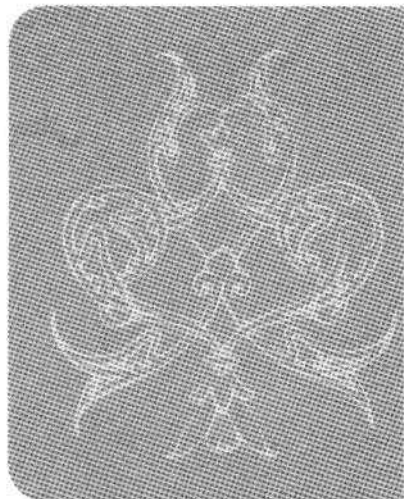
صفحه آرای: زیبا کتاب

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

تاریخ و نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۴۸-۴۷-۶

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

تهران خیابان ناصرخسرو کوچه حاج نایب پلاک ۱۷

تلفن: ۰۲۱-۳۳۱۱۹۹۲۴ و ۳۳۱۱۹۹۵۵

ارتباط با مؤلف:

تلفن: ۰۹۱۳ ۸۵ ۱۹۹ ۸۵

EMAIL: Ghanbaran.publishing@yahoo.com

کلید حقوق اثر خاتمه برای مؤلف، محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه حجة الاسلام على قنبريان
۷.....	زندگانی ملا عبدالله یزدی
۹.....	حاشیه ملا عبدالله
۹.....	حواشی بر حاشیه ملا عبدالله
۱۰.....	ترجمه حاشیه ملا عبدالله
۱۳.....	نسخه شناسی
۱۵.....	تصاویر نسخ
۲۱.....	تصحیح حاضر
۲۵.....	تقدیر و سپاس
۲۷.....	تهذیب المنطق
۲۹.....	تهذیب المنطق
۲۹.....	القسم الاول: فی المنطق
۳۵.....	ترجمه حاشیه تهذیب المنطق
۳۷.....	دیباچه
۳۸.....	خطبه کتاب
۴۴.....	شناخت کتاب و علل تألیف
۴۹.....	شناخت منطق و بیان احتیاج به آن
۵۴.....	تنبيه
۵۸.....	موضوع منطق
۶۳.....	مقصد اول: تصوّرات
۶۵.....	دلالات
۷۳.....	مفرد و مرکب

۷۶.....	تقسیمات مفرد و مرکب
۸۳.....	فصل اول: مفهوم کلی و جزئی
۱۰۹.....	فصل دوم: معرّف
۱۱۵.....	مقصد ثانی: تصدیقات
۱۱۷.....	تعریف قضیه و حصر آن در حملیه و شرطیه
۱۲۱.....	تقسیم قضیه حملیه به اعتبار موضوع
۱۴۱.....	فصل اول: قضیه شرطیه متصله و منفصله
۱۴۸.....	فصل دوم: تناقض
۱۵۴.....	فصل سوم: عکس مستوی
۱۶۲.....	فصل چهارم: عکس نقیض
۱۷۲.....	فصل پنجم: قیاس و تعریفش
۱۷۴.....	اقسام قیاس
۲۰۴.....	فصل ششم: قیاس شرطی
۲۰۵.....	فصل هفتم: قیاس استثنائی
۲۰۸.....	فصل هشتم: استقراء
۲۰۹.....	تمثیل
۲۱۰.....	فصل نهم: صناعات خمس
۲۱۵.....	خاتمه
۲۱۷.....	اجزاء العلوم
۲۲۱.....	رؤوس ثمانیه
۲۲۹.....	منابع مقدمه حجة الاسلام علی قنبریان
۲۳۱.....	منابع ترجمه تهذیب
۲۳۲.....	نسخه ها

مقدمه حجة الاسلام علی قنبریان

زندگانی ملا عبدالله یزدی

ملا عبدالله بن شهاب الدین حسین یزدی شاه آبادی که در محله شاه آباد نامی از شهر یزد سکونت داشت، لقبش نجم الدین بوده و گاهی خود را بعبارت نجم بن شهاب موسوم به عبدالله معرفی می نماید. وی از فحول علمای امامیه و متبحرین فقهای اثنی عشریه می باشد جامع معقول و منقول، حاوی فروع و اصول، علامه وقت خود، مرجع استفاده اکابر، در علم و ورع و تقوی بی نظیر بود.

علاوه بر تبخر معقولی که مسلم یگانه و بیگانه می باشد تمهر او در فقه نیز بحدی بوده که بالاستحقاق می گفته است، اگر بخواهم بتوفیق خداوندی تمامی مسائل آنها را ادله و براهین عقلیه طوری واضح و روشن مینمایم که ابداً جای رد و مجال چون و چرا نمی ماند. ملا عبدالله با مقدس اردبیلی و نظائر وی معاصر و با ملا میرزا جان باغنوی نیز شریک درس بود، هر دو، فنون علم معقول را از جمال الدین محمود تلمیذ جلال الدین دوانی خوانده اند، خودش نیز از اساتید شیخ بهائی بوده و صاحب معالم و صاحب مدارک نیز معانی و بیان و منطق را از وی خوانده اند.

بنوشته «امل الآمل» او نیز از ایشان درس خوانده، یعنی ملا عبدالله نیز علوم شرعیه را از ایشان در نجف خوانده است چنانچه گویند خواجه نصیر طوسی شرعیات را نزد علامه حلی خوانده در مقابل عقلیات خواندن علامه نزد خواجه که از مسلمات است.

از تألیفات ملاعبدالله است:

۱. التجارة الرابعة في تفسير السورة والفتاحة.

۲. حاشية استبصار.

۳. حاشیه تهذیب المنطق به عربی که بس معروف، بارها چاپ، از کتب درسی طلاب و به حاشیه ملاعبدالله معروف است و ظاهر بعضی آنکه ملاعبدالله دو فقره حاشیه عربی به تهذیب المنطق نوشته است یکی از آنها همین حاشیه معمولی درسی و یکی دیگر هم چاپ نشده و نسخه اش در کتابخانه رضویه موجود است.

۴. حاشیه تهذیب المنطق به عربی که تنها حاشیه ضابطه اشکال اربعه آن کتاب است.

۵. حاشیه تهذیب المنطق به فارسی.

۶. حاشیه شرح شمسیه قطبی.

۷. حاشیه مختصر مطول.

۸. حاشیه مطول.

۹. الدرة السنية في شرح الرسالة الالفية که شرح الفیه شهید است.

۱۰. شرح قواعد در فقه چنانچه سید علی خان مدنی در سلافة العصر به او نسبت داده و بعضی احتمال داده اند که شرح قواعد از ملاعبدالله یزدی نبوده و از معاصرش ملاعبدالله تستری است و در نسبت، اشتباه درسی شده است. وفات ملاعبدالله یزدی به سال نهصد و هشتاد و یکم هجری قمری در عراق عرب در اواخر دولت شاه طهماسب صفوی واقع گردید.^۱

و در «احسن التواریخ» حسن بیگ روملو، چنین آمده است: «قدوه محققین و افضل متأخرین مولی عبدالله یزدی است که در عراق عرب در اواخر حکومت شاه طهماسب صفوی در سال ۹۸۱ از دنیا رفت و مدفنش در جوار ائمه عراق می باشد.^۲

۱. محمد علی مدرّس، ریحانة الادب فی تراجم المعروفین بالکنیة واللقب (کنی والقب)، ج ۶، ص ۳۹۰-۳۹۱ و با تلخیص در علی اکبر دهخدا، لغت نامه، ج ۴۰، ص ۱۸۲-۱۸۳.

۲. مولی عبدالله بن شهاب الدین الحسین یزدی، الحاشیه علی تهذیب المنطق، (مقدمه)، ص ۶.